

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาของการศึกษา

ธุรกิจธนาคารในประเทศไทยมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ และมีอิทธิพลอย่างมากต่อธุรกิจและอุตสาหกรรมในประเทศอย่างเห็นได้ชัด จึงนับว่าธุรกิจธนาคารนั้นเป็นธุรกิจที่น่าสนใจศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจธนาคารที่มีลักษณะเป็นธนาคารนานาชาติ (Transnational Banks - TNBs) นั้น มีลักษณะที่แตกต่างไปจากธนาคารในประเทศ (Local Banks) ทั้งในลักษณะของขนาด (Sheer size) การเคลื่อนย้ายต่าง ๆ (Global Mobility) กล่าวคือ ธนาคารนานาชาติมีความสามารถที่จะย้ายหรือโอนฐานะทางการเงินไม่ว่าจะเป็นค้ำหนัสดินทรัพย์สิน และอื่น ๆ เช่นตัวบุคคล เทคนิคการดำเนินงานต่าง ๆ จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งได้อย่างรวดเร็ว การโยกย้ายเคลื่อนไหวเช่นนี้เองทำให้ธนาคารนานาชาติมีความยืดหยุ่น และสามารถที่จะปรับตัวให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ภายใต้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศหนึ่ง ๆ และภายใต้สภาพแวดล้อมทางการเงินระหว่างประเทศภายในเรื่องขนาดของธนาคารนานาชาติ เนื่องจากธนาคารนานาชาติมีแหล่งเงินทุน และทรัพย์สินค่อนข้างใหญ่มาก จึงสามารถช่วยตนเองให้รอดพ้นจากการที่จะประสบภาวะขาดทุนในการดำเนินงานในประเทศหนึ่ง ๆ ได้ สิ่งเหล่านี้เป็นข้อแตกต่างที่ธนาคารในประเทศไม่สามารถทำได้ และเป็นการยากที่จะแข่งขันด้วย

ธนาคารนานาชาติย่อมมีส่วนสำคัญอย่างมากต่ออุตสาหกรรมของประเทศที่ตนไปเปิดบริการ ไม่ว่าจะเป็นการค้าพาณิชย์ (Commerce) การลงทุน (Investment) ซึ่งสิ่งนี้ช่วยให้มีการจ้างงานหลายอย่างเพิ่มขึ้น แหล่งต้นกำเนิดของธนาคารนานาชาติ เช่นอังกฤษ ประเทศแถบภาคพื้นยุโรปและญี่ปุ่นนั้น ได้ประกอบธุรกิจธนาคารนานาชาติมานาน และเจริญก้าวหน้า

ขึ้นเรื่อยมา สำหรับสหรัฐอเมริกาแม้จะดำเนินธุรกิจธนาคารนานาชาติหลังประเทศอื่นก็ได้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และประเทศต่างๆ เหล่านี้มีการวิจัยศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับธนาคารนานาชาติอย่างแพร่หลาย สำหรับในประเทศไทยนั้น แม้คำว่า "ธนาคารนานาชาติ" ยังไม่แพร่หลายนักแต่การดำเนินงานธนาคารนานาชาติได้เกิดขึ้นมานานแล้วในประเทศไทย ดังนั้นจึงควรที่จะสนใจศึกษาถึงธุรกิจธนาคารนานาชาติ ซึ่งปัจจุบันเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในโลกเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

นับแต่เริ่มมีธนาคารพาณิชย์แห่งแรกขึ้นในประเทศไทย ก็เท่ากันเป็นจุดเริ่มต้นของการมีธนาคารนานาชาติ (Transnational Bank) ในประเทศไทย และจากนั้นเป็นต้นมาก็เริ่มมีธนาคารและสถาบันการเงินต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย สิ่งเหล่านี้ช่วยให้การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ ในปัจจุบัน ธนาคารนานาชาติจัดไว้ว่าเป็นส่วนสำคัญยิ่งต่อเศรษฐกิจของโลก ดังนั้น การศึกษารายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับสถาบันการเงินที่เป็นธนาคารนานาชาติโดยเฉพาะนั้นเป็นเรื่องที่น่าสนใจสำหรับวิทยานิพนธ์นี้ นับได้ว่าเป็นจุดเริ่มการวิเคราะห์ทางค้ำธนาคารนานาชาติ โดยจะมุ่งศึกษาถึงลักษณะทั่ว ๆ ไป แหล่งเงินทุน การจัดการลงทุนของธนาคารนานาชาติ และปัจจัยทางเศรษฐกิจที่จะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางค้ำแหล่งเงินทุนและการจัดการการลงทุนนั้น

3. ขอบเขตของการศึกษา

ในประเทศไทยนั้น ธนาคารนานาชาติเข้ามาดำเนินธุรกิจในรูปธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank) , สำนักงานตัวแทน (Representative Office) และเข้าร่วมทุนกับผู้ถือหุ้นชาวไทย เปิดบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ นอกจากนี้ ยังเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้มุ่งให้ความสนใจ เฉพาะธนาคารนานาชาติที่ได้มาเปิดดำเนินการในรูปธนาคารพาณิชย์

โดยเป็นสาขาของธนาคารต่างประเทศ สำหรับการดำเนินงานในรูปอื่นนั้นจะกล่าวเพียงสังเขป ทั้งนี้เพราะไม่สามารถหาข้อมูลได้เพียงพอแก่การวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นข้อมูลที่ใหม่เปิดเผย

4. วิธีการศึกษาและค้นคว้า

ก. รวบรวมข้อมูลจาก

- 1) ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกฎหมายและฝ่ายกำกับธนาคารพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย
- 2) สำนักงานตัวแทนบริษัท แบงก์เกอร์ทรัสต์ จำกัด
- 3) ผลงานวิจัย รายงานประจำเดือน รายงานเศรษฐกิจและการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย
- 4) หนังสือ เอกสารตีพิมพ์ต่าง ๆ

ข. สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ประจำสาขานานาชาติในประเทศไทย

ค. วิเคราะห์ข้อมูลโดยทฤษฎีการถดถอยและสหสัมพันธ์ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ไอ.บี.เอ็ม ณ ศูนย์คอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้ Statistical Package for Social Science (SPSS)

ง. เรียบเรียงข้อมูลและสรุปผลการวิเคราะห์

5. ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา

ก. ส่งเสริมความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับธนาคารนานาชาติ (Transnational Bank) ในประเทศไทย

ข. เป็นพื้นฐานการศึกษาทางค่านี้อันจะเป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าหาความรู้แก่ผู้ที่ทำการวิจัยทางค่านี้อต่อไป